

Hakan.Svensson
046-3596969
hakan.svensson@lund.se

Tekniska nämnden

Vinterväghållning avseende uppföljning samt genomförande 2020 – 2022

TN 2019/718

Sammanfattning

Tekniska förvaltningen vill i denna skrivelse uppdatera befintlig vinterväghållningspolicy samt redovisa utfallet av föregående års vinterväghållning. Skrivelsen syftar också till att nämnden skall besluta om ambitionsnivån inför de tre kommande vintersäsongerna för att kunna arbeta mer långsiktigt.

Den gångna vintern 2018-2019 var ”gynnsammare” än en normal skånsk vinter.

Beslutsunderlag

Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse 2019-10-23
Bilaga 1. Policy för vinterväghållningen daterad 2019-10-16
Bilaga 2. Kartor för vinterväghållningen, daterad 2019-10-24

Barnens bästa

Vinterväghållning av prioriterade cykelstråk samt gator med bussar i linjetrafik är de som prioriteras högst för att barn skall få en säkrare transportväg.

Ärendet

Allmänt om vinterväghållning i Lunds kommun

Organisation

Markentreprenad som tillhör Serviceförvaltningen och är en del av Lunds kommun har den operativa ledningen för vinterväghållningen på körbanor och gång- och cykelvägsnätet i Lund och kommunens övriga tätorter. Uppdraget utförs med i huvudsak egna resurser men Markentreprenad har även avtal med andra entreprenörer.

Markentreprenad tar även in externa resurser efter behov vid mer omfattande vinterförhållanden.

Renhållningsverket ingår även som entreprenör i vinterväghållningen. Beredskap för vinterväghållning gäller under tiden 1/11 - 31/3. Under övrig tid finns en grundbemanning hos Markentreprenad som gör att utryckning även kan ske på andra tider

Fastighetsägarnas ansvar

Kommunen står inte ensam för ansvaret för vinterväghållningen inom kommunen, ansvaret för "hela-resan" (resa från dörr till dörr) är delat. Fastighetsägarna ansvarar för snöröjning och halkbekämpning på gångbanan framför den egna fastigheten. Snö och is skall forslas bort så framkomligheten inte hindras och gångbanan skall snarast sandas eller åtgärdas på annat sätt för att motverka halka. Fastighetsägarnas ansvar regleras i "Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Lunds kommun" samt i "Bestämmelser om gångbanerenhållning i Lunds Kommun". Fastighetsägarna kan köpa in vinterväghållningstjänster från Renhållningsverket eller annan entreprenör.

En broschyr har tagits fram för allmänheten som redovisar fastighetsägarens ansvar när det gäller vinterväghållning samt gångbanerenhållning, i syfte att förbättra förutsättningar för "hela-resan".

Varför behöver vinterpolicy aktualiseras?

Tekniska förvaltningen vill aktualisera den befintliga vinterväghållningspolicy och beskriva den förväntade standarden på gator, gång- och cykelvägar samt torg för Lundaborna.

Vinterväghållningen ska bedrivas i enlighet med den av tekniska nämnden fastställda policy och avtal med Markentreprenad, Renhållningsverket grundar sig på denna.

För att kunna bedriva ett långsiktigt utvecklingsarbete föreslås att nuvarande policy ska beslutas för tre år framöver 2020-2022.

Vad är de största förändringarna gentemot den tidigare vinterpolicy?

Efter varje vintersäsong framöver under april månad så kommer Markentreprenad, Renhållningsverket och Tekniska förvaltningen att träffas för att gemensamt gå igenom den gångna vintern. Diskussionerna handlar främst om vad som har varit bra och vad vi kan göra bättre inför kommande vinter.

Även en träff i mitten av oktober månad träffas ovanstående parter igen för att gå igenom den kommande vintern. Till möte i mitten av oktober är även Trafikverkets entreprenörer inbjudna.

Nya vägar och gång- och cykelbanor har tillkommit från nybyggnadsområde. Längs med spårvägsstråket tillkommer både nya och gamla gång- och cykelbanor. Ovanstående gator och gång- och cykelbanor kommer att vinterväghållas igen från och med vintersäsongen 2019-2020.

Upphandling

Vinterväghållningen upphandlas genom internupphandling med Markentreprenad enligt gällande riktlinjer i föreslagen policy. Markentreprenad har det operativa ansvaret inkl. samordning med andra aktörer. Undantaget är vissa gång- och cykelbanor utmed gator där Renhållningsverket ansvarar.

Kostnaden för jour och beredskap regleras till ett fast pris enligt avtal medan kostnaden för de operativa insatserna regleras genom en fastställd à-prislista och debiteras löpande i förhållande till genomförda åtgärder. Jour och beredskap för vinterväghållningen av körbanorna är samordnat med park- och naturkontoret samt vatten- och avloppsjouren.

Jour och beredskap för vinterväghållning gäller under tiden 1/11 - 31/3. Under övrig tid finns en grundbemanning hos Markentreprenad som gör att uttryckning även kan ske på andra tider.

Åtgärdsstyrning

Markentreprenad har en kontinuerlig uppföljning av vädret under vintersäsongen med SMHI:s informationssystem som ger en indikation på vilka åtgärder som behövs. Utifrån denna information tar Markentreprenad beslut om vilka åtgärder som behövs genomföras. Genomförda insatser loggas och rapporteras till Tekniska förvaltningen. Rapporterna redovisar bl.a. väglag, temperatur, personal, maskiner, arbetsmetoder och insatstider.

Beställaren utför fortlöpande stickprovskontroller fördelade på körbanor och gång- och cykelbanor med hänsyn till den vikt som lagts fast i policyn för vinterväghållningen i Lunds kommun.

Miljökonsekvenser

All sand innehåller en viss del salt för att spridare skall fungera. Kubisk formad krossgrus används numera vid sandning vilket medfört att antalet klagomål från cyklister med punkterad däck nästan helt har försvunnit. Det kubiska gruset/sanden krossas av ett ljust stenmaterial och den sandade ytan kan ibland upplevas som om ytan vore saltad. Naturgrus undviks helt. Mängden salt är ungefär den samma oavsett om man använder sandning kombinerat med torrsalt eller saltlake.

Saltets negativa inverkan kan innebära skador på växtlighet, ökade rostskador, ökad användning av avfettningsmedel vid biltvättar samt som ökad otrivsel.

Bristen på snötippor är ett återkommande problem och tät kontakt hålls med Miljöförvaltningen för att diskutera lämpliga platser. Att transportera snön längre sträckor ökar naturligtvis kostnaderna och har en negativ inverkan på miljön. Att använda salt minskar mängden snö som ska transporteras bort och minskar snövallar mot övergångsställen. Under våren sopas överbliven sand upp från gator och GC-vägar.

Utfallet av föregående års vinterväghållning

Den gångna vintern 2018-2019 var ”gynnsammare” än en normal skånsk vinter.

Markentreprenad har fortsatt haft ett utökat samordningsansvar när det gäller samordningen med Renhållningsverket och kan vid extrema väderförhållandena prioritera om allas arbetsstyrkor. Senaste vintern innehöll inte dessa väderförhållanden. Samarbetet mellan Markentreprenad och Renhållningsverket har fördjupats för att totalt sett få en bättre vinterväghållning.

Ekonomi

Kostnaderna för vinterväghållningen på gator inklusive övergångsställen, var 8,6 milj kr för 2018. För gång- och cykelvägar var kostnaderna 3,8 mkr för 2018.

I kostnaderna för gång- och cykelvägar ingår inte de kostnader förvaltningen har via renhållningskontrakt med Renhållningsverket. Sett över tiden läggs en allt större andel av den totala kostnaden på gång- och cykelbanor.

Löpande utvecklingsarbete

Löpande möten och analyser görs under och efter säsongen för att ständigt förbättra verksamheten och göra de justeringar som behövs. Markentreprenad och inhyrda entreprenörer skriver dagbok på utförda åtgärder kontinuerligt. Rapporterna redovisar bl.a. väglag, temperatur, personal, maskiner, arbetsmetoder och insatstider. Lastbilarna som sköter vinterväghållningen i Lunds stad har en ruttplanering i sin GPS som visar i vilken ordning de ska köra vägarna för att optimera vinterväghållningen på bästa sätt.

Beställaren har fortlöpande utfört stickprovskontroller fördelade på körbanor och gång- och cykelbanor med hänsyn till den vikt som lagts fast i policyn för vinterväghållningen i Lunds kommun. Input från utförda insatser fås även via felanmälningssystemet där medborgare inkommer med synpunkter på vinterväghållningen.

Speciellt fokus på samarbete och samsyn mellan Tekniska förvaltningen, Markentreprenad och Renhållningsverket har genomstrukturerat säsongen senaste treårsperioden.

Kommunikation

Vinterväghållningskartor ska finnas tillgängliga på webben senast i november varje år. Broschyr finns på hemsidan och delas ut vid behov.

Beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att policy för vinterväghållningen godkänns för de kommande tre vintersäsongerna.

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN I LUND

Mikael Fritzon
Teknisk direktör

Per-Eneroth
Gatuchef

Karl-Oscar Seth
Stadsträdgårdsmästare

Beslut expedieras till:
Akten